

In memoriam

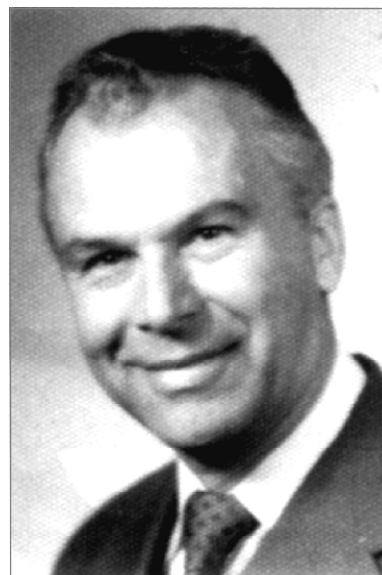
Доц. д-р Димитър Минчев 80 г. от рождението му и 10 г. от смъртта му (06.04.1929 – 19.08.1999)

Доц. Димитър Минчев е виден български учен в областта на въглищната геология, петрология и геохимия на въглищата. Той завършва Софийския университет „Св. Климент Охридски“ с първия випуск дипломирани геолози през 1952 г. Веднага след това е редовен аспирант към новосъздадената катедра по „Геология, петрология и геохимия на изкопаемите горива“ от проф. П. Мандев. След успешна защита той поема с жар и ентузиазъм университетската си кариера. Още в началото изпитва остър недостиг на научна информация по въглищна петрология. Това, което идва от чужбина е само от Ленинградската школа на Ю. А. Жемчужников, но тя не го задоволява. В техните класификации е залегнал ботаническият произход на въглищните съставки, а това ги прави тромави, трудно усвоими и неразбираеми за студентите. Доц. Минчев има вродена практичност и не намира никаква приложимост на тези изследвания в практиката. Затова търси контакт с петролози от Западна Европа, Америка, Индия и др. страни. В техните изследвания, той намира това, което търси – сравнително прости и логични схеми, лесно разбираеми и отговарящи на наблюдаваното в микроскопа. Всички съставки (мацерали) са в строга йерархична подчиненост с международноприети названия, лесно запомнящи се и с конкретни оптични, химични и технологични параметри. Това е и голямата негова заслуга в издигане на европейско ниво на образованието по петрология и геохимия на въглищата у нас.

През 50-те и 70-те години на 20 в. търсенето, проучването и изследването на въглищата у нас е стратегическо направление за държавата, затова доц. Минчев насочва целия си научен потенциал към разкриване на нови възможности за по-ефективно използване на нашите въглища. Капитални са разработките на колектива, ръководен от него върху въглищата от Източномаришкия басейн за подобряване на качеството на брикетите.

Неговото участие в Международния комитет на въглищна петрология (ICCP) е признание за развитието на българската петрология и в частност за приносите на доц. Минчев за въглищната петрология в международен план. Участието му при съставяне на „Международния речник по въглищна петрология“ се оказва много плодотворно. След дълги дискусии в него са формулирани ясни и точни формулировки за всички мацерали (съставки) на въглищата.

Той възприема технологичното направление в изследване на въглищата на западноевропейските петролози и го внедрява в България. Неговите лекции са интересни, в тях има логика в развитието на фитогенните утайки и ясно откроява границите между отделните етапи, когато се появяват нови свойства на въглищата. Всичко това е качествена скок в развитието на българската въглищна петрология. Неговите постижения са оценени от чужде-

странните колеги и през 1969 г. редовната сесия на Международния комитет (ICCP) се провежда в България. За съжаление няколко месеца преди това той претърпява тежък инсулт, който прекъсва неговия полет към висините на нови научни постижения. Доц. Минчев е първият български въглищен петролог на нивото на световно известните тогава западноевропейски петролози като Алперн, Маковски, Тайхмюлер и др.

Успоредно с интензивната научноизследователска и преподавателска работа, той полага големи усилия за осигуряване на катедрата със съвременна апаратура. Първият микроскоп-фотометър в България за изследване на отражателната способност на въглищата е доставен от фирмата „Opton“ от ГФР именно от доц. Минчев. С него изследванията за степента на въглефикация на нашите въглища се обективизират.

Заслужава да се отбележи една изключителна идея на доц. Минчев – да създаде форум, където да се обсъждат резултати от научните изследвания и подготвени научни статии. Така се ражда „Laboratoire Petrologica Carbonica“. Там се докладват и дискутират научни изследвания не само в областта на въглищната петрология, но и в областите на геологията, геохимията и технологията. Наличието на такъв форум предизвиква голям интерес. На

регулярните сбирки присъстват и много научни сътрудници извън университета, като секциите „Коксохимия“ и „Обогатяване“ от Института по черна металургия, от ХТИ, МГИ, ГИ и ИОХ на БАН и от КГ. Това е форум от най-добрите специалисти, изследващи въглищата в най-различни аспекти.

През настоящата 2009 г., когато се навършват две кръгли годишнини, е необходимо да си спомним за доц. Д. Минчев, като за човек с изключителна работоспособност, насочил въглищно-петрологичните изследвания

към оптимизиране на технологичните решения при използване на въглищата като енергийна суровина или в коксохимическото производство. До тогава във всички геоложки доклади при проучване на въглищни находища, разделът „Въглищно-петрографски изследвания“, е като „гарнитура“, отколкото с някаква практическа насоченост.

Краткият творчески път на доц. Д. Минчев определено е етап в развитието на българската въглищна петрология.

ст.н.с. Здравко Николов